

Tiskař textilií (kód: 31-039-H)

Autorizující orgán:	Ministerstvo průmyslu a obchodu
Skupina oborů:	Textilní výroba a oděvnictví (kód: 31)
Týká se povolání:	Tiskař textilií
Kvalifikační úroveň NSK - EQF:	3

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Příprava barev, chemikálií, roztoků, mas a záhustek nebo jiných médií pro potiskování textilií	3
Lepení, oprava, čištění a mytí šablon pro potiskování textilií, jejich evidence a skladování	3
Obsluha strojů, linek a zařízení k potiskování plošných textilií	3
Posuzování kvality a klasifikace upravených textilií včetně předepsané adjustace	3

Platnost standardu

Standard je platný od: 28.04.2015 do: 06.12.2020

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.

Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO). Zdravotní způsobilost je vyžadována.

odkaz na povolání v NSP - http://katalog.nsp.cz/zdravotniPodminky.aspx?kod_sm1=29&id_jp=2216).

Uchazeči bude zadáno potisknout plošnou textilií počínaje přípravou záhustky a tiskařské pasty, přípravou šablon a zboží, a konče klasifikací vlastního výrobku.

Zkouška podle tohoto hodnotícího standardu bude probíhat za běžného provozu – potiskování textilií, při kterém s ohledem na charakter výroby jde o velké finanční hodnoty zpracovávaných materiálů a strojů a o kvalitu vyrobeného produktu. Aby se zamezilo finančním ztrátám, je žádoucí, aby uchazeč u každé prověřované odborné způsobilosti vykonával prakticky ty operace nebo pracovní úkony, viz kritéria hodnocení, které nezpůsobí finanční ztráty, tj. některé postupy simuluje (o tom, které postupy budou pouze simulovány, rozhodne na místě sám AOs s ohledem na konkrétní podmínky provozu), nebo některé pracovní úkony operací uchazeč vykonává, pokud stroj není v chodu, nebo vykonává některé pracovní úkony operací pod dohledem řádné obsluhy, nebo vykonává pracovní úkony operací určené hodnotícím standardem a ostatní operace popíše nebo vysvětlí zkoušejícím, vybrané úkony operací vykonává paralelně nebo ve spolupráci s řádnou obsluhou strojů a zařízení.

Uchazeč dostane komplexní úkol a bude vykonávat operace (pracovní úkony) náležející k odborné způsobilosti, zkoušející budou sledovat plnění úkolu. Vzhledem k charakteru výroby a k provozním podmínkám, ve kterých bude probíhat zkoušení, jsou dále nastíněny konkrétní postupy zkoušení pro každou odbornou způsobilost.

Odborná kompetence Příprava barev, chemikálií, roztoků, mas a záhustek nebo jiných médií pro potiskování textilií: Při ověřování kritéria b) obdrží uchazeč recepturu na přípravu záhustky, recepturu na přípravu tiskací pasty ve světlém odstínu a předlohu požadovaného vybarvení na textilií a podle nich vyhotoví záhustku a tiskací pastu v malém množství. Ověřování se realizuje za přítomnosti provozního pracovníka a zkoušejících. Při ověřování kritéria c) provede uchazeč zkoušku vybarvení připravenou tiskací pastou na vzorku textilie a porovná s předlohou, kterou mu předali zkoušející – ověřování se realizuje za přítomnosti provozního pracovníka a zkoušejících. Ústním ověřením se rozumí odpovědi uchazeče na případné doplňující otázky zkoušejících. Uchazeč při praktických činnostech dodržuje předpisy BOZP.

Odborná kompetence Lepení, oprava, čištění a mytí šablon pro potiskování textilií, jejich evidence a skladování: Při ověřování kritéria a) uchazeč ústně popíše princip výroby tiskacího síta, vysvětlí, proč a v jakých souvislostech se v praxi používají různé jemnosti síta, vysvětlí podstatu raportu šablony a k čemu se různé raporty využívají. Při ověřování kritéria b) uchazeč nalepí síto na nosič, kterým je síto šablony upevněno na tiskacím zařízení, k nalepení použije v dílně existující technické prostředky, svoji činnost doprovází ústním vysvětlením. Při ověřování kritéria c) uchazeč odstraní vadně nakopírovaná místa na šabloně (za použití v dílně existujících technických prostředků), vyčistí šablonu od zbytků zaschlého barviva a nečistot, uchazeč na závěr šablonu zkontroluje s využitím v dílně existujícího prohlížecího zařízení; svoji činnost doprovází ústním výkladem a na závěr ústně zhodnotí výsledek své práce. Při ověřování kritéria d) uchazeč jednu šablonu umyje od zbytků tiskací pasty a vysvětlí volbu mycího prostředku v závislosti na druhu tiskací pasty. Při ověřování kritéria e) uchazeč uloží 5 kusů šablon do skladu šablon, přitom ústně popíše zásady správné manipulace a skladování šablon. Uchazeč při praktických činnostech dodržuje předpisy BOZP.

Odborná kompetence Obsluha strojů, linek a zařízení k potiskování plošných textilií: Uchazeč zkontroluje tiskací zařízení a pomocná zařízení s ohledem na předpisy BOZP a požární prevenci, kontrolu provede vizuálně. Při ověřování kritéria b) uchazeč zkontroluje čistotu a funkčnost tiskacího zařízení a pomocných zařízení, kontrolu provede vizuálně, podá ústní vysvětlení ke zjištěnému stavu. Při ověřování kritéria c) uchazeč obdrží od zkoušejících v písemné formě tiskařskou úlohu na tisk pěti barvami a předlohu na plošné textilií, která má být potištěna. Ověří správnost technologie, připraveného vzoru na šablonách, tiskacích barviv a materiálu. Při ověřování kritéria d) uchazeč určí na základě tiskařské úlohy pořadí šablon; podle tohoto pořadí usadí a uchytlí šablony do zámků tiskacího zařízení a ve stejném pořadí seřadí zásobníky s tiskací pastou. Při ověřování kritéria e) uchazeč zraportuje šablony, seřídí přítlaky podle tiskařské úlohy, dodá barviva do šablon, všije vzorek materiálu do návleku a samostatně otiskne vzorek v rozsahu minimálně dvou raportů. Při ověřování kritéria f) uchazeč našije na šicím stroji textilií určenou k potisku k doprovodné tkanině; nastaví zařízení měření délky potištěné textilie do výchozího stavu, ověří, zda je k dispozici dostatek tkaniny určené k potisku a tiskací pasty. Při ověřování kritéria g) uchazeč zkontroluje vizuálně kvalitu předupravené textilie určené k potisku. Při ověřování kritéria h) uchazeč potiskne textilií určenou k potisku v souladu s tiskařskou úlohou a s ohledem na předlohu. Při ověřování kritéria i) uchazeč vyhodnotí kvalitu textilie potištěné při zkoušce na prohlížecím zařízení, identifikuje a označí vady vzniklé tiskem, vady vzniklé při výrobě plošné textilie a vady ostatní. Při ověřování

kritéria j) uchazeč zaznamená do prázdného formuláře tiskařskou úlohu, která byla předmětem zkoušky (pořadí šablon, přítlaky, rychlost tisku, druh materiálu, druh barviv). Při ověřování všech kritérií je přítomen provozní pracovník a zkoušející, uchazeč doplňuje předvedené činnosti (operace) ústním vysvětlením. Uchazeč při praktických činnostech dodržuje předpisy BOZP.

Odborná kompetence Posuzování kvality a klasifikace upravených textilií včetně předepsané adjustace: Při ověřování kritéria a) si uchazeč losuje v písemné formě tři různé úlohy zaměřené na potisk textilií (sadu úkolů sestaví AOs z archivu výrobní dokumentace). Ústním vyjádřením prokáže uchazeč schopnost orientace v účelu použití textilie, požadavcích zákazníka, v tiskařských úlohách (určení druhů barviv, výpis barev, pořadí barev, šíře tisku, centrování tisku, vzorování, technologické postupy tisku), finálních úpravách a používaných chemických přípravcích. Při ověřování kritéria b) uchazeč obdrží pět různých druhů potištěných a upravených textilií. Ústně určí vazbu textilie, účely použití, (např. textilie dekorativní, ložní, šatovka, nábytkářská, technická apod.), navrhne technologii, druh barviva a finální úpravu textilie v konkrétních podmínkách. Při ověřování kritéria c) obdrží uchazeč deset vzorků potištěných textilií s různými druhy tiskařských vad, provozních vad a vad podkladové textilie; vady identifikuje, ústně pojmenuje, stanoví jejich příčinu a způsob, jak jim zabránit. Zařadí potištěné vzorky podle významnosti a četnosti vad do kvalitativních tříd. Zkoušený se zúčastní závěrečné klasifikace potištěných textilií na prohlížecím zařízení a podílí se na klasifikaci a třídění hotového zboží do kvalitativních tříd podle klasifikačního předpisu – vykonává činnosti a ústně je komentuje pod dohledem provozního pracovníka a zkoušejících. Kritérium d) se ověřuje písemně formou písemného testu.

Při ověřování splnění kritérií založených na formě praktického předvedení je třeba přihlížet především k bezpečnému provádění všech úkonů a ke kvalitě zhotoveného výrobku.

Autorizovaná osoba zpracuje seznam strojového vybavení (používaných strojů a zařízení v rozsahu hodnotícího standardu) a umožní uchazeči se s ním seznámit v předstihu před zkouškou.

Písemné ověření probíhá formou písemného testu. Testy vytváří autorizovaná osoba na základě pravidel stanovených v hodnotícím standardu. Test může být uchazečům zadán v elektronické podobě.

Pravidla pro aplikaci písemných testů jako způsobu ověřování

Soubor otázek pro testy stanovuje autorizovaná osoba podle požadavků hodnotícího standardu. Musí přitom splňovat následující pravidla:

A. Testy pro jednotlivé uchazeče musí být generovány z dostatečně velkého souboru otázek, aby bylo umožněno řádově několik desítek různě sestavených testů.

B. Při každé zkoušce musí být ověřeny všechny kompetence kvalifikačního standardu. To znamená, že v případě, kdy se některé kompetence nebo kritéria ověřují pomocí testů, musí být splněny následující podmínky:

B1. Pro celkový soubor otázek, z něhož se generují jednotlivé testy:

Pro každé kritérium existuje několik otázek.

B2. Pro jednotlivé vygenerované testy:

Každý uchazeč má ve svém testu pro každé kritérium (u něhož je test způsobem ověření a v návaznosti na pokyn o tom, která kritéria je třeba u zkoušky splnit) alespoň jednu otázku.

B3. Pro úspěšné splnění požadavků testu:

Za úspěšné splnění testu se považuje 70 % správně zodpovězených otázek s tím, že pro každé kritérium musí být správně zodpovězeno alespoň 50 % otázek.

Autoři standardu

Autoři kvalifikačního standardu

Kvalifikační standard profesní kvalifikace připravila SR pro textilní, oděvní a kožedělný průmysl, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:

INTERES21, spol. s r. o., Broumov

CNM textil, a. s., Baška

La linea, s. r. o., Dvůr Králové nad Labem

Velveta, a. s., Varnsdorf

Asociace textilního-oděvního-kožedělného průmyslu